

پرسش ۵۲۴: خداوند چگونه بر الوهیت خودش شهادت می دهد؟

السؤال / ۵۲۴: كيف يشهد الله على نفسه بالإلوهية في الآية المباركة: (شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) [12]، علماً أنه هو الغني عن العباد، وهو لا يحتاج أن يشهد على نفسه بالإلوهية كونه حاضر لدى عارفيه، ولذلك يقول الحسين بن علي (ع): (عميت عين لا تراك) [13]. فهل هناك إلهاً آخر غيره، أم هناك مقام أعلى منه سبحانه؟ تنزه الله عما يصفون.

المرسل: إياد الموسوي - العراق

پرسش ۵۲۴: در این آیه ی مبارک خداوند چگونه بر الوهیت خودش شهادت می دهد: (الله شهادت می دهد که هیچ خدایی جز او نیست و همچنین فرشتگان و صاحبان علم که هیچ خدایی برپادارنده ی عدل جز او نیست. خدایی جز او نیست که پیروزمند و حکیم است) [14]. با توجه به این که وی بی نیاز از بندگان است و او نیاز ندارد که بر خودش به الوهیت گواهی دهد زیرا وی نزد کسانی که او را می شناسند (عارفین به او) حاضر است و بر همین مبنا حسین بن علی (می گوید: (کور باد دیده ای که تو را نبیند) [15]؛ پس آیا خدایی غیر از او وجود دارد؟ یا آیا مقامی برتر از او - سبحانه - یافت می شود؟ خداوند از آن چه وصف می کنند، منزّه است.

فرستنده: ایاد الموسوی - عراق

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم

والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة والمهديين وسلم تسليماً.

وفقك الله، شهادة الله والملائكة وعباده الصالحين لبقية الخلق تكون بالوحي في الرؤى والكشف، ألم تقرأ قوله تعالى: (مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ

فَمَنْ اللَّهُ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا (16)].

پاسخ: بسم الله الرحمن الرحيم

و الحمد لله رب العالمين، و صلى الله على محمد و آل محمد الائمة و المهديين و سلم تسليماً.

خداوند شما را توفیق دهد! گواهی خدا و فرشتگان و بندگان صالحش برای سایر مخلوقات، از طریق وحی در رؤیا یا مکاشفه صورت می گیرد. آیا این سخن خدای متعال را نخوانده ای که فرمود: (هر خیری که به تو رسد از جانب خدا و هر شری که به تو رسد از جانب خود تو است، تو را به رسالت به سوی مردم فرستادیم و خدا برای شهادت دادن کافی است) (17)].

وقوله تعالى: (لَئِنْ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا) (18)].

و همچنین: (ولی خدا به آن چه بر تو نازل کرد شهادت می دهد که با علم خود نازل کرده است، و فرشتگان نیز شهادت می دهند، و خدا برای شهادت کافی است) (19)].

وقوله تعالى: (وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ) (20)].

و همچنین این سخن خداوند متعال: (کافران می گویند که تو پیامبر نیستی، بگو: خدا و هر کس که از کتاب آگاهی داشته باشد، برای شهادت میان من و شما کافی است) (21)].

وقوله تعالى: (قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا) ([22]).

و این سخن خداوند متعال: (بگو خدا میان من و شما برای شهادت کافی است، زیرا او به بندگانش آگاه و بینا است) ([23]).

تدبر الآيات وتدبر كيف يشهد الله وملائكته لرسله عند الناس وعند أقوامهم عندما يبعثون؟ أليس بالرؤى والكشف، ألم تقرأ قوله تعالى: (وَإِذْ أُوحِيَتْ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا بِي وَبِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ) ([24])، كيف أوحى الله للحواريين، أليس بالرؤى؟

در این آیات تدبر کن و اندیشه نما که چگونه خدا و فرشتگان برای فرستادگان الهی نزد مردم و نزد قومشان، آن گاه که به سوی ایشان مبعوث می‌شوند، گواهی می‌دهد. آیا این کار با رؤیا و مکاشفه انجام نمی‌شود؟ آیا این سخن خدای متعال را نخوانده‌ای که فرمود: (و به حواریون وحی کردم: به من و به پیامبر من ایمان بیاورید، گفتند: ایمان آوردیم. گواه باش که ما تسلیم هستیم) ([25]). خداوند چگونه به حواریون وحی کرد؟ آیا از طریق رؤیا نبود؟!

إذن، فهو سبحانه يشهد لأنبيائه ورسله وحججه عند الناس بالرؤى والكشف، وكذلك فهو يشهد لنفسه عندما يكلم الناس بالرؤى ويعرفهم بوجوده وأنه مهيمن على كل شيء سبحانه وتعالى، ومثال على شهادته سبحانه لنفسه عند الناس هو عندما يريهم رؤى بأمور غيبية وتحدث بعد فترة فهو يريد أن يقول لهؤلاء الناس أنه موجود وأنه مهيمن ويطلب منهم التوجه إليه سبحانه وتعالى.
والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته.

بنابراین، خدای سبحان، برای پیامبران، فرستادگان و حجت‌هایش نزد مردم، با رؤیا و مکاشفه گواهی می‌دهد. همچنین هنگامی که از طریق رؤیا با مردم سخن می‌گوید و وجود خویش را به آنها می‌شناساند و این که حق تعالی بر هر چیز حاکم و مُهیمین است، برای خودش گواهی می‌دهد. نمونه‌ای از گواهی خدای سبحان بر خودش در پیشگاه مردم، این است که حق تعالی برخی امور غیبی را به آنها می‌نماید و پس از مدتی آن امور به وقوع می‌پیوندند. او می‌خواهد به این مردم بگوید که او وجود دارد و حاکم و مهیمین است و از آنها می‌خواهد که به او روی آورند و به سوی حضرتش شتاب کنند.

و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته.

احمد الحسن - رجب الأصب / ۱۴۳۱ هـ ق.

[12] - آل عمران: 18.

[13] - دعاء الإمام الحسين (ع) في يوم عرفة، بحار الأنوار: ج 95 ص 226.

[14] - آل عمران: 18.

[15] - دعای امام حسین ع در روز عرفة، بحار الانوار: ج 95 ص 266.

[16] - النساء: 79.

[17] - نساء: 79.

[18] - النساء: 166.

[19] - نساء: 166.

[20] - الرعد: 43.

[21] - رعد: 43.

[22] - الإسراء: 96.

[23] - إسراء: 96.

[24] - المائدة: 111.

[25] - مائده: 111.

